

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ivan Bok, *Svatosti v revue Na hlubinu a v dominikánské edici Krystal*, KTF UK 2009

Autor zvolil velmi zajímavé téma: rozhodl se představit, jak bylo pojednáno o svátostech v dominikánsky redigované revue *Na hlubinu* (1926–1948) a v jimi řízené edici *Krystal*. V úvodu krátce představil dějiny revue, poté prošel jednotlivé texty, které třídil tematicky (o svátostech obecně, sedm svátostí, svátostiny) a připojil shrnutí. Následně nahlédl do vydaných knih (nejprve českých autorů, poté zahraničních). Po závěru připojil chronologický seznam příspěvků o svátostech a stručné biografické medailony autorů hlavních příspěvků revue *Na hlubinu* o svátostech, seznam zkratk, bibliografii, jazykovou poznámku a jmenný rejstřík.

Z hlediska formálního: Práce je uspokojivá. Gramatika, stylistika a ortografie jsou velmi dobré; grafika také, stránkování ovšem neodpovídá obsahu; způsob citací neodpovídá normě KTF UK a není právě přehledný (autor, název textu a citovaná stránka jsou uvedeny pouze v textu, pod čarou je vždy pouze název časopisu a rok).

Z hlediska struktury: Práce je přehledná. Snad by bylo bývalo dobré, kdyby autor na počátku kapitoly Tematické rozdělení příspěvků o svátostech poskytl jakési jejich obecné panorama a údaje o tematických cyklech.

Z hlediska bibliografie: Autor má dobrou znalost vlastní dominikánské produkce. Překvapuje, že necítuje více sekundární literatury nebo alespoň nedokazuje na existující podrobnější přehledy (např. práce Jana Hojdy a Vojtěcha Novotného ve sborníku *In spiritu veritatis*). Rozhodně neměla chybět díla: LIBOR NEKVINDA: *Na hlubinu 1926–1948. Bibliografie revue pro duchovní život*. Hradec Králové, Gaudeamus 2000; MOJMÍR TRÁVNÍČEK: „Dominikánská edice *Krystal*: soupis publikací“. IN: *Teologický sborník* 2002, č. 1, s. 97–100. Jako nesouvisející anachronismus naproti tomu působí citovaný Murrain (s. 25). Zcela chybí přehled užité literatury u biografických medailonů (které ostatně obsahují nepřesnosti – např. u Braitových osudů v časném dětství).

Z hlediska obsahu: Práce poskytuje dobrou základní informaci o daném tématu. Drží se ve velmi věcné, snad až přespříliš popisné rovině – takřka úplně chybí vhléd do teologické argumentace příspěvkatelů. Autor sám schopnost kritičnosti do jisté míry dokazuje (např. s. 25–26). Připojuje několik zajímavých postřehů, které by si zasloužily rozvinutí. Když např. konstatuje, že důraz dominikánů na svátosti a jejich pozornost k liturgické obnově byl reakcí na mechanickou, povrchní praxi věřících (s. 13), mohl doplnit, že měl tento ohled místo v době, kdy se ozřejmilo, nakolik je víra českých křesťanů formalistická. Ukázaly to velké odpady po r. 1920 i fakt, že ačkoli se r. 1945 ke katolické církvi hlásilo více než 76% obyvatel, byla většinou jejich víra slabá (za katolíky se považovalo i 75% komunistů!). Situace odpovídala tomu, co Jaroslav Durych (*Naděje katolictví v zemích českých*. Praha: Ladislav Kuncíř, 1930, s. 7–8) vyjádřil slovy:

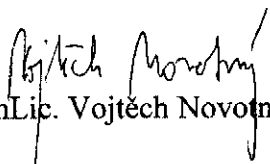
„V prvních pěti letech trvání republiky bylo katolictví u nás cílem útoků, jejichž následkem pro katolictví byly v první řadě velmi těžké početní ztráty. Bylo jich mnoho přes milion duší. (...) Ztráty ukázaly jasně, jak slabě držela víra katolická v naší národní společnosti, že vlastně držela jen zdánlivě a že stačila dosti mlhavá konjunktura, aby přes milion lidí opustilo církev, ke které vlastně ničeho necítili. To však není všecko. Denně se můžeme přesvědčovati o tom, že mezi lidmi, kteří při této hromadné secesi neopustili církev formálně, jest povážlivě veliké procento těch, které by právě tak lehce mohla odplavit vlna druhá či třetí, jen kdyby se našlo šikovné časové heslo, které by jejich vkusu vyhovovalo lépe než poněkud otřelá a všední hesla z doby před deseti lety.“

Zajímavá by mohla být např. i úvaha nad dvěma fakty, která autor uvedl, ale nespojil: totiž že se autoři obraceli přednostně k laikům, mezi nimiž měli nejvíce odběratelů, a že věnovali

jenom malou (dogmatickou) pozornost svátosti manželství. Zdá se, že to lze u nich spojit i s paradoxem chybějící specifické teologie a spirituality laikátu (srov. NOVOTNÝ, Vojtěch. Česká katolická eklesiologie na počátku druhé poloviny 20. století. In NOVOTNÝ, Vojtěch (ed.). *Česká katolická eklesiologie druhé poloviny 20. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2007, s. 12–13, 24–34). Otázka svátosti a pastorační manželství u představovaných otců dominikánů by si proto zasloužila podrobnější vzhled.

Souhrnné hodnocení: Autor předložil zajímavou bakalářskou práci a rámcově splnil podmínky, které jsou na ni kladené. Klasifikaci je třeba stanovit po obhajobě.

V Praze dne 19. května 2009


PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.